

Naše Topoľčianky

máj, číslo: 2/2005, Dvojmesačník obyvateľov obce Topoľčianky

Spomienky na udalosti spred 60 rokov

Písal sa rok 1945. Jeho prvá polovica bola v Európe obdobím krutého doznievania najstrašnejšej svetovej vojny v histórii ľudstva - II. svetovej vojny. Táto vojna trvala od 1. septembra 1939 - keď Nemci napadli Poľsko, do 2. septembra 1945, keď Japonsko kapitulovalo a požiadalo USA o prímerie.

Vojna teda zachvátila celý svet a trvala plných šesť rokov. Zaspomíname si na udalosti, ktoré sa týkali Topoľčianok v období od 1. januára 1945 do 28. marca 1945. Táto zima bola krutá po každej stránke.

Nesmierne množstvo snehu, kruté mrazy a okolité hory plné hladných mužov - partizánov, ktorí čerpali obživu od obyvateľstva podhorských obcí - Skýcov, Jedľové Kostolany, Obyce, Hostie a Topoľčianky. U nás sa napr. v jednom prípade zbierali potraviny v škole pri kostole, kde je dnes MŠ. Zbierka nebola vyhlásená - vtedy existujúcim spôsobom

„bubnovaním“, a predsa to vedela celá dedina - ale mlčala. V najväčšej tichosti a anonymite hlavne školopovinné deti nosili to, čo vojnové domácnosti mohli poskytnúť. Dialo sa to za patrolovania nemeckých vojakov. Partizáni si zbierku prišli vziať, keď Nemci na noc odťahli do Zlatých Moraviec. História týchto mesiacov pripomeniem nasledujúcimi udalosťami:

- 15. január - partizáni navštívili aj žrebčinské majere, hlavne Rybník a Hostianske, veď kone potrebovali. Nemci na tieto akcie zareagovali tak, že stáda koní z majerov dohnali do Topoľčianok,

do priestorov pri jazdiarni - za cieľom „ochrániť ich“. O tejto skutočnosti vedenie Št. žrebčína informovalo Ministerstvo poľnohospodárstva v Bratislave, ktoré vydalo príkaz „Okamžite evakuovať kone i s príslušným personálom do Holíča“ do stajní patriacich v minulosti ku kaštielu Márie Terézie. A tak po tejto akcii nechýbali v rodinách iba muži, synovia a otcovia, ktorí boli na fronte alebo v horách, ale aj tí, ktorí boli zamestnaní v Št. žrebčine. Žrebčinský majetok s doprovodom sa vrátil domov až po 8. máji 1945, po ukončení vojny v Európe.

V nasledujúcich dňoch januára Nemci opäť v snahe „zachrániť“ naložili veľký stahovací voz s najcennejšími predmetmi z kaštiela. Zapečatený voz nechali v parku s rozhodnutím, nasledujúci deň ho navagonirovať - odviezť vlakom. Spojky však fungovali. V noci prišli partizáni, zariadili odvoz stahovák pomocou viaczápražia do Hostia, kde boli vzácnosti uložené v miestnej škole. Vrátene boli po vojne.

- 25. január - Nemci ešte neodťahli z obce a už prišli partizáni. Došlo k stretu, veľkej prestrelke. Na strane partizánov boli aj mŕtvi, ranení na oboch stranách.

- 26. január - v skorých ranných hodinách Nemci spravili raziu v priestoroch nočnej bitky. Našli dvoch ťažko ranených partizánov - Francúza RENÉ ORANA a Holanďana JOHANA CORNELIA BLOMA. Oboch popravili potupnou smrťou - obesili ich na lipu pred domom č.48 (dnes je tam pamätník).

- 14. marec - štátny sviatok. Nastalo silné oteplenie, topenie snehu, potoky sa takmer vylievali.

- 15. marec - Nemci vydrancovali a vypálili Skýcov.

- 16. - 17. marec - drancovanie okolitých podhorských obcí Nemcami pokračovalo. Zhabaný dobytok bol sústredený pri jazdiarni v Topoľčiankach.

- 21. marec - bol vyneseny oriel: „Vypáliť Topoľčianky za pomoc partizánom“. Táto hrozba sa neuskutočnila vďaka vtedajšiemu vedeniu obce : notár p. Jozef Vodrážka, richtár p. Štefan Haspra, p. dekan Ján Jakabovič, veliteľ Žandárskej stanice p. Filo, žandár p. J. Hőzl a iní činitelia obce. Zorganizovali pre dôstojníkov

SS hostinu v malom zámku. Pripravili množstvo vína, patričné množstvo klobás a domáceho chleba. Uvedení činitelia obce v neskorých nočných hodinách docielili „zrušenie rozkazu o vypálení Topoľčianok“.

- 25. marec - Kvetná nedeľa, na pobožnosti „Križovej cesty“ sa zúčastnila azda celá dedina. Frontová línia, ktorá stála na Hrone od decembra 1944 sa dala do pohybu. Kanonáda tvorila zvukovú kulisu modlitieb veriacich.

- 26. - 27. marec - fronta sa približovala, bombardovali Zl. Moravce a okolie, požiare osvetľovali nočnú oblohu.

- 28. marec - o 17.45 hod. vstúpili na územie našej obce vojaci II. Ukrajinského frontu - sovietska armáda a rumunská armáda. Nemci v dopoludňajších hodinách odchádzali smerom na Skýcov. Severne od Topoľčianok sa však zakopali, došlo k ťažkej bitke - výsledok - Hradná stráž 6 rokov nebola otvorená, po uvedenej bitke slúžila ako vojenský lazaret pre ťažko ranených sovietskych a rumunských vojakov. Týmto dňom sme prestali byť súčasťou Slovenského štátu.

- 29. - 31. marec - Zelený štvrtok, Veľký piatok, Biela sobota. Slávnosť VZKRIESENIA PÁNA sa vtedy konala v sobotu popoludní. Veriaci v tichosti, skromnosti a pokore prežívali túto pobožnosť. Okrajom stálo pár sovietskych starých vojakov, iste pamätali časy spred roku 1917. Boli veľice dojatí, žmolili prepotené ušanky a tiekli im slzy po tvári.

(pokračovanie na 2. str.)

Príhovor starostu obce pri pomníku padlých z príležitosti 60. výročia oslobodenia našej obce.

Vážené dámy, páni, vážení spoluobčania !

Dovoľte mi, aby som Vás čo najsrdečnejšie pozdravil a privítal v mene poslancov obecného zastupiteľstva, ale hlavne v mene svojom na dnešnom spomienkovom pietnom akte pri príležitosti 60. výročia oslobodenia našej obce.

V živote každého človeka sú dni, ktoré je hodno si zapamätať. V živote každého národa sú obdobia a udalosti, ktoré sa natrvalo vryjú do pamäti a zapisujú sa zlatými písmenami do jeho histórie. Takou dejinnou udalosťou slovenského národa bolo ozbrojené vystúpenie nášho ľudu voči nenávidenému fašizmu a oslobodenie našej vlasti a samozrejme aj našej obce.

Oslobodeniu našej obce predchádzali ťažké boje, keď sa fronta približovala a v dňoch 26.-27.3. 1945 boli bombardované susedné Zlaté Moravce. Sloboda prišla do Topoľčianok dňa 28. 3.1945, keď v predvečer o 17.45 hod. vstúpili na územie našej obce vojaci sovietskej a rumunskej armády, konkrétne - 53. armáda druhého ukrajinského frontu pod vedením generáporučíka Managorova.

Poslednou bodkou za druhou svetovou vojnou v Topoľčiankach bola zbierka miestnych obyvateľov na pomník padlým hrdinom, čím chceli vyjadriť vďaku za oslobodenie našej obce.

Do ťažkých bojov v II. svetovej vojne sa zapojilo aj niekoľko našich rodákov, či už Ernest Bielík, veliteľ partizánskeho oddielu Jánošík, Ondrej Turčan, Ján Mravík, Ján Herda a mnoho ďalších, ktorí sa vytúženej slobody nedožili.

Ani v dnešných časoch nemôžeme zabudnúť na hrôzy vojny. Aj keď sme ju mnohí nezažili na vlastnej koži a nepoznáme jej dôsledky, nepoznáme dni prežité v bunkroch s obavami o svojich blízkych, predsa len čítame a počúvame aj dnes prostredníctvom médií, že sa okolo nás bojuje. My však už nesmieme dovoliť, aby ľudské srdcia, ktoré majú byť príbytkom lásky človeka k človeku zdivočeli. Veď len v mieri budeme môcť ďalej rozvíjať pokoj, pohodu a šťastie.

Vážený prítomní, dovoľte mi podakovať sa Vám za účasť na dnešnom pietnom akte, keď sme si aspoň touto formou uctili a pripomenuli pamiatku našich osloboditeľov.

Juraj Mesko, starosta obce

1. máj - zahájenie turistickej sezóny

viac na strane 4.

V sobotu 2. apríla 2005 v Apoštolskom paláci vo Vatikáne o 21.37 dotiklo srdce pápeža Jána Pavla II.

Odišiel od nás človek, ktorý dokázal pohnúť osudmi jednotlivca ako aj celými národmi. Nepopierateľne prispel ku charakteru dejín konca dvadsiateho storočia. Aj Slovensko mu vďačí za svoje uznanie, keď ešte pri prvej návšteve v roku 1990 pobozkal našu rodnú zem, tak ako to konal len v samostatných krajinách. Bol to človek, ktorý mal moc, postavenie i popularitu, no nikdy nestrácal pokoru. Ako muž zastával hodnotu ženy, zachovával celibát, ale zdôrazňoval hodnotu manželstva a rodiny. Jednoznačne odporoval ničeni životu od jeho zrodu až po zatracovanú starobu. Jeho zápas o zmierenie čaká nasledovníkov. Oslovil mladých, starých, vyznavačov iných vierovyznaní i ateistov univerzálnosťou snahy dobro pre každého. Bude chýbať jeho prítomnosť, ale nie jeho duch. Dakujeme Ján Pavol II., že si bol taký, aký si bol.

Kolektív redaktorov

Naše stretnutia so Sv. Otcom Jánom Pavlom II.

Deň 2. apríl 2005 - sobota večer 21.37 hod. - vo Vatikáne dotiklo srdce, ktoré patrilo celému svetu, všetkým národom, každému človeku, srdce Sv. Otca Jána Pavla II. - hlavy rímskokatolíckej cirkvi. Od tej chvíle zalahol smútok na väčšinu obyvateľstva našej planéty, na všetkých, ktorí ho poznali, či už z médií, alebo zo živých kontaktov, ktorých bolo nezmerne množstvo. A tak popri smútku, slzách a modlitbách, začali sa vynárať spomienky na lás-kyplnú tvár, ktorú sme videli na obrazovkách televízie, ale ešte hlbšie zážitky z priamych stretnutí, ktorých naša generácia mala možnosť zažiť toľko, ako žiadna iná pred nami. Skúsme sa roz-pamätávať na nezabudnuteľné stretnutia občanov Topoľčianok so Sv. Otcom:

Prvá udalosť, ktorá zdvihla katolíkov Slovenska, bola ohlá-sená návšteva Sv. Otca Jána Pavla II. na 22. apríl 1990 do Bratislavy. Prvé stretnutie s pápe-žom v našich dejinách sa pripravovalo a uskutočnilo na letisku Vajnory. Státisíce pútnikov z celého Slovenska privítalo Sv. Otca s veľkým nadšením. Keď vystúpil z helikoptéry - klakol na rozmoknú-tú lúku a pobozkal slovenskú zem. Videli sme Sv. Otca, priho-voril sa nám a požeňnal nás. Tohto zázraku sa zúčastnili aj pútnici z Topoľčianok - organizo-vané dva plné autobusy.

- V auguste 1990 bol v Topoľčiankach zorganizovaný pútnický zájazd do Ríma a Vatikánu. Záujemcami sa naplnili dva autobusy. Boli sme ubytova-ní v Slovenskom ústave sv. Cyrila a Metoda v Ríme, kde sme sa stretli s p. biskupom D. Hrušovským. Dá sa povedať, že hosťiteľom, sprievodcom a spro-stredkovateľom audiencie u Sv. Otca bol mons. Jozef Zlatňanský. V nedeľu 26. augusta 1990 sme sa zúčastnili na všeobecnej audiencii v letnom pápežskom sídle v Castel Gandolfo. Po prí-hovore a požeňnaní Sv. Otca sme navštívili viaceré historické pa-miatky a baziliky v Ríme. Podvečer sme sa za všetko po-dakovali mons. J. Zlatňanskému a rozlúčili sme sa. Vo večerných hodinách nám však telefonicky mons. Zlatňanský oznámil, že Sv. Otec si našiel čas prijať našu veľ-kú výpravu v pondelok - 27. au-gusta 1990 v poludňajších hodi-

nách - opäť v Castel Gandolfo. Boli sme nadšení. Krojovaná sku-pina - asi 15 žien si znovu obliek-li kroj a išli sme. Zážitok bol nad všetky očakávania. Sv. Otec nás prijal v reprezentačných priesto-roch paláca Castel Gandolfo. V doprovode mons. J. Zlatňanského osobne sa s nami stretol, niektorým podal ruku a každému odovzdal dar - sv. ruženec s jeho emblémom. Ako vďaka znela hymna: „V sedmobrežnom...“ Boli to chvíle, na ktoré sa nedá za-budnúť.

- 30. jún 1995 - stretnutie mlá-deže Slovenska so Sv. Otcom v Nitre na letisku Janíkovec. Sv. Otec mal viac zastavení na Slovensku. Pre nás najbližšia bo-la Nitra a tak sme sa opäť s nad-šením vybrali pozdraviť hosťa naj-vzáčnejšieho. Naplnili sa dva au-tobusy pútnikmi a medzi nimi početná skupina našich žien v kroji. Nevadila nám ani horúčava - všetko prekryla prítomnosť a prí-hovor Sv. Otca.

- November 1996 - konala sa celoslovenská ďakovná národná púť do Vatikánu - ako podakova-nie Sv. Otcovi za jeho putovanie po Slovensku v dňoch 30. júna - 3. júla 1995. Znovu sa Slovensko dalo do pohybu. Tejtó púte sa zú-častnilo vyše 5 000 Slovákov. Medzi nimi bola aj skupinka z Topoľčianok. Dňa 9. novembra 1996 - sobota - sa konala ďakov-ná koncelebrovaná sv. omša v Bazilike sv. Petra, za účasti všet-kých slovenských biskupov. Na konci sv. omše prišiel medzi nás Sv. Otec - konala sa audiencia.

Vtedy Sv. Otec povedal pamätné slová: "Slovensko má osobitnú úlohu pri budovaní Európy tretieho tisícročia..."

Na druhý deň, 10. novembra 1996- nedeľa - Sv. Otec si pripo-mínal 50 rokov kňazskej vysviacky. Prítomní boli pútnici z celého sveta. Audiencia sa konala z bal-kóna Baziliky sv. Petra, Sv. Otec poďakoval účastníkom - gratu-lantom, vypočul si kultúrny pro-gram venovaný jeho kňazskému jubileu a udelil slávnostné požeň-nanie.

- Bratislava - Petržalka - 14. septembra 2003. Štvrtým zasta-vením tretej návštevy Sv. Otca Jána Pavla II. na Slovensku bola Bratislava Petržalka, kde na sviatok Povýšenia Svätého kríža vy-hlásil za blahoslavených ďalších Slovákov - biskupa Vasiľa Hopku a rehoľnú sestru Zdenku Schelingovú. Opäť sa zozbierali nadšenci z Topoľčianok a išli sme pozdraviť Sv. Otca. Boli sme svedkami vzácných obradov bla-horečenia. Obdržali sme, ako ukázal čas, jeho posledné živé požeňnanie.

- Takýto je prierez našich stretnutí so Sv. Otcem Jánom Pavlom II. od apríla 1990 do sep-tembra 2003. Bohu vďaka, že sme žili v čase jeho pontifikátu. Ešte nikdy, a uplynie dlhá doba, ak ešte vôbec nastane, aby hlava katolíckej cirkvi Slovákom adre-sovala toľko láskavých slov a po-zvudzujúcich výziev. Nech milo-srdný Boh mu odplatí jeho lásku k nám!

Anna Lukáčová

Spomienky na udalosti spred 60 rokov

(dokončenie z 1. str.)

- Po veľkonočných sviatkoch sa život už v novom štáte ČSR postupne dostával do normál-ných kolají. To sú skutočnosti, ktoré prežívali ľudia v Topoľčian-kach v tom krušnom období. Každý mal svoje osobné zážitky. Každá rodina mala svoje bolesti, strasti a smútky. Ľudia si však bo-li bližší či už v rodinách alebo v susedských vzťahoch. Je naj-vyšší čas, aby žijúca generácia tej doby odovzdala spomienky svojim potomkom s dôrazom - že vojna je veľká nespravodlivosť a zlo !

- Posledná bodka za druhou svetovou vojnou v Topoľčian-kach bola zbierka na pomník „padlým hrdinom“. Vtedy sa sp-menulo aj na zomrelých v prvej svetovej vojne, ktorých mená ne-boli nikde zverejnené. Zbierku aj celý projekt zorganizoval pán de-kan Ján Jakabovič. A tak už tak-mer 60 rokov máme pomník, kde je napísaných 51 obetí I. svetovej vojny (1914-1918) a 13 obetí II. svetovej vojny (1939-1945).

Dodatok: Ako vyzerala v roku 1945 naša obec? Rozlohou bola podstatne menšia. Smerom na Zl. Moravce končila po ľavej strane domom Kunských, na pravej strane domom Jána Richtera. Smerom na Skýcov obec konči-la pri „Hrušovom kríži“. Smerom na Hostie - po ľavej strane boli je-dine dva dlhé domy - prvý patril Št. žrebčínu, druhý Št. lesom. Po pravej strane majiteľom posled-ného domu bol Libor Števíla. Smerom na Machulince, posled-ný dom patril rod. Vlčkovej. Smerom na Žikavu - pri kríži Mes-kov dom a smerom na Priehrad-ku - dnes Partizánska ulica po ľa-vej strane dom Petra Haspru, na pravej strane dom Štefana Haspru. Smerom na Dolné pole - posledný dom po pravej strane patril Františkovi Bielíkovi. Po ľa-vej strane domec pre športovcov a nasledovalo futbalové ihrisko. Železničná stanica - fungovala osobná a nákladná doprava. Pozemná úzkokolajná železnič-ka dopravovala drevo z okolitých hôr a vysutá lanová dráha dopra-vovala andezit z lomov v Oby-ciach a Machulinciach. Obe ko-modity sa nakladali na železnič-né vagóny. Oproti Železničnej stanici pri Mlynskom potoku bol funkčný Uhreckých mlyn a bolo to zároveň posledné obydľie smerom do poľa. V parkovej ča-sti neexistovala bytová zástavba - dnešná Športová, Záhradnícka ul. ani areál Tatran n.o.

V porovnaní s dnešnou roz-lohou sme boli malé mestečko, i keď pomenovanie MALÉ TO-POLČIANKY úradne zaniklo ešte v r. 1927.

A. Lukáčová

Ospravedľujeme sa čitateľom „Naše Topoľčianky“ vyd. 1-2005 v článku 220 rokov od na-rodenia ThDr. Jozefa Dlhovského bola nedopatrením spôsobená tlačová chyba. Oprava: V spo-lupráci s vtedajším učiteľom a organistom Jánom Machovičom...

Deň učiteľov

Kto je to učiteľ?

Učiteľ je humanistom, ktorý verí v dobro a múdrosť a denne ho s nádejou rozdáva. Je idealista, ktorý neobmedzene verí, že ľudstvo má schopnosť polepšiť sa, a že je možné vzdelávať a vychovávať tak geniálne nadané deti, ako aj deti fyzicky, či psychicky postihnuté. Verí, že človek sa učí od kolísky po hrob.

Učiteľ je večným dieťaťom, lebo celý život trávi medzi ľuďmi, ktorí sú mladí duchom.

Učiteľa možno rýchlo rozpoznať, nielen podľa názorov, ale aj večnej viery v čistotu ľudskej duše.

Učiteľ je aj večným kritikom všetkého negatívneho a nesprávneho, čo sa deje okolo neho a vo svete. Je večným optimistom, neustráca nádej, že sa mu podarí svoje ciele dosiahnuť.

Učiteľ je večným študentom a prináša svojim žiakom tie najnovšie poznatky, musí sa permanentne vzdelávať a dobíjať tak svoj akumulátor vedomostí, na ktorý sú napojení jeho žiaci. Tento proces sa nesmie prerušiť, lebo aj najmenšie zaváhanie má za dôsledok stratu dôvery jeho žiakov.

Učiteľ je hercom, lebo každý deň musí počas každej vyučovacej hodiny urobiť sólový výstup pred svojimi žiakmi, upútať ich, zabaviť a poučiť. Učiteľia sú hýbatelmi pokroku vo svete, sú istým druhom perpetua mobile.

Učiteľia sú tí, ktorí učia a vychovávajú k poznaniu, k múdrosťi a láske tvorivým spôsobom.

Pri príležitosti „Dňa učiteľov“

Obecný úrad v Topoľčiankach pripravil pre učiteľov, vychovávateľov a iných pracovníkov školy šľachetný program, ktorý sa uskutočnil 31. marca 2005 o 16.00 hod. v DKS Topoľčianky. K pedagogickým a nepedagogickým pracovníkom pôsobiacim v školstve sa prihovril starosta obce Juraj Mesko. Atmosféru podujatia dotvoril prednes básní p. M. Švarcovej. V programe vystúpila Zuzana Orolínová, žiačka III. ročníka s prednesom prózy. Riaditeľ ZŠ Topoľčianky Mgr. J. Barát učiteľom a pracovníkom školy podakoval za obetavú prácu pri výchove mladej generácie a zároveň vyjadril podakovanie

starostovi obce za pozornosť, ktorú prejavil učiteľom a všetkým pracovníkom v školstve usporiadaním tohto podujatia. Na záver podujatia vystúpil so svojím tanečným pásmom FS Inovec pod vedením p. Radovana Bakalára.

*„Vďaka Vám moji učiteľia,
za každú iskru poznania,
za ten hlas, čo si vo mne
spieva,
keď chce sa ľuďom privrávať,
za lásku, v ktorej slovo kľučí,
aby vždy bolo bez dverí,
aby sme čísi - a nie ničí,
hmatkali ľudskosť na zemi.“*

Alena Orolínová

Jarné slniečko už zaklopalo na naše oblaky, nezbedné vtáčiky nás zobúdzajú svojím spevom, jar k nám už neodškriepiteľne zavítala. Príchod jari je už tradične spätý so súťažou v prednese poézie pre deti MŠ s poetickým názvom

Jarný lúčik

„Jarný lúčik“, ktorá sa konala v pondelok 11. apríla 2005 o 10.00 hod. v Dome kultúry a služieb v Topoľčiankach. Pozvaní na súťaž prijali obe materské školy v Topoľčiankach - MŠ na ulici SNP a na Cintorínskej ulici. Deti si odniesli diplomy a sladké odmeny za pekne prednesené básničky.

- kultúra -

Skryté cesty osudu

Hádanka, ktorú musel uhádnuť každý odvážlivec, ktorý prišiel ku sfinge znie: Ktorý tvor chodí ráno po štyroch, napoludnie po dvoch a večer po troch nohách? Odpoveďou je: ČLOVEK. A práve tento človek zabúda na túto hádanku a často si pripúšťa len dve časti odpovede. A predsa neúprosný čas si pre každého bez výnimky vyberá svoju daň. Je preto staroba trestom za mladosť? Isteže nie. Ľudské bytie má pre každý vek svoje klady a zápory. Často obdivujeme sfilmované príbehy plné osudových zvrátov a dramatických chvíľ. Aj medzi nami žijú tí, ktorí majú slabšie sily, ale o to bohatšiu pamäť. Ich studnica poznania veku nesmie zapadnúť do zabudnutia ich odchodom do večnosti. Medzi nami žijú tí, ktorí majú vek hodný úcty. Len nedávno prekročila prah deväťdesiatich rokov pani Jurášeková, ktorej príbeh by postčil aj na mnohodielný seriál. Preto prinášam časti spomienok, ako som ich zachytil počas rozprávania.

Kde ste sa narodili babka?

„Moja rodná dedina je daleko na Bukovine a volá sa Poiana Micului v Rumunsku“. (Pozn. red.: do oblasti Bukoviny prišli v rokoch 1803 až 1820 Slováci z okolia Kysúc po hladomore na severnom Slovensku a na podnet majiteľov sklárni a za vidinou osídlenia území opustených po tureckej nadvláde. Bukovina je severná časť Rumunska, susediaca s Ruskom a Moldavskom).

Bolo to 14. marca 1915. Moja mamička bola veľmi chorá a preto som veľmi skoro musela zastať jej miesto a veru mi bolo neraz do plaču. Peňazí bolo poskromne a tak sme žili len z toho, čo sme si dorobili na poličku a čo otec zarobil v hore. Dedina bola dlhá niekoľko kilometrov a v

strede bol kostol a krčma. Prvá slovenská škola sme mali až v roku 1937, dovtedy nás učili poľskí učiteľia. Roky šli a ja som dospela. Mój prvý muž sa volal Votek. Bol veľmi veselý a poriadny huncút. A bol znamenitý tanečník. Za mladí som strašne rada spala, nie ako teraz. Spomínam si, ako ma raz prišiel Vojtek voľať na tancovačku a ja som už tuho spala, hoci leďva spadlo slnko. Potichu sa prikradol ku mojej posteli a poštekľil ma na päť. Ja so sa tak zobudila s vytreštenými očami, že to už viackrát neskušal, tak sa aj on zľakol. Vzali sme sa a prišli štyri deti. Dve dievčatá a dvaja chlapci. Jedno dievča mi tam zomrelo. Až prišla vojna. Vojtek nerukoval, lebo sa staral o rodičov, ale povolali ho na manévry v roku 1941. Mal tam byť len niekoľko týždňov, ale vzali ich na front a už o ňom nikto viac nepočul. Len moja svokra kedy len mohla, vyšla nad dedinu a čakala syna. Márne.

Začiatkom apríla sa naša dedina dostala medzi ruské a nemecké frontové línie. Večer, 30. apríla, prišli jednotky SS a prehľadali dedinu. Za nimi prišli rumunskí vojaci a vyhľadali nás na námestie. Za päť minút sme museli opustiť dom, lebo už išli vojaci a podpaľovali domy. A ja s malými deťmi pri sukni a na rukách. Čo som mohla odniesť? Do noci sme boli zhromaždení na konci dediny a veru pod hlavňami pušiek sme sa modlili, ako v posledné chvíle života. Ale eskortovali nás 100 km do rumunskej dediny. Späť sme sa vrátili až na konci leta. Ale kam? Vypálené domy, bez poživne, statku. Tu prišla ponuka zo Slovenska na návrat. Agenti sľubovali hory-doly a tak sme išli. Možno aj preto, že Rumuni nás nemali priveľmi v láske a na Slovensku boli už nie-

ktorí naši, čo študovali na školách. Boli sme repatrianti.

Aké bolo naše rozčarovanie, keď sme sa v Košiciach dozvedeli, že smerujeme na Sudety po vyhnaných Nemcoch. Vzbúrili sme sa, veď sme chceli ostať na Slovensku. Tak sme sa rozišli. Naši sú v Hazlove za Ašom, v Poľsku, niektorí sa vrátili do Rumunska. A ja som zostala. Najprv nás došikovali do ..., odkiaľ vyhnali Maďarov, ale keď sme museli spať so sekerami na obranu, dostali sme povolenie na presídlenie na Hornú Stubňu. Začínali sme odznovu. Boli to ťažké chvíle, keď nám nadržovali do rumunských Cigánov. Robili sme najhoršie práce za mizernú plácu. Ale vydržali sme. Tu som odprevadila svoju druhú dcéru do chladnej zeme, ale tu som aj spojila svoj život s Jozefom, s ktorým sme si toľko pomáhali ešte na Bukovine, kde mu zomrela žena a zanechala päť detí. Narodila sa nám jediná dcéra, keď mal Jozef 59 rokov. Aj jeho som odprevadila, tam na in-toríne ma čaká. Samému človeku je ťažko a ešte v tejto dobe, kedy nieto pre starých na dôchodky a dávajú nám pocitovať, že sme tu navyše, nepotrební a zbytoční. Tak hovorí štát. Preto už desať rokov žijem v Topoľčiankach u dcéry a spomínam na svojich drahých a čakám na každý riadok, ako sa majú vo svete. Modlitbou som v spojení s mojimi živými, aj s tými, čo už sú „tam“. Na záver: v Topoľčiankach je 12 obyvateľov nad 90 rokov. Každý v sebe skrýva osud plný životných skúseností. Len treba počúvať a mať v úcte tretiu časť odpovede na hádanku sfingy, lebo je to aj naša minulosť, aj náš budúci údel.

-/-

Rozlúčka so zimou

„Morena, Morena, kde si prebývala? Bola som na hore, v tej tmavej komore.“ Slovmi ľudovej tvorby sa deti z MŠ na Cintorínskej ulici v prvý jarný deň - 21. marca rozlúčili s Morenou - predstaviteľkou zimy. Spolu s pani učiteľkami odniesli slamenú bábku oblečenú do kroja k neďalekému potoku. Po zapálení ju horiacu hodili do vody. „Hej, Morena, už si doslúžila, slávy ťa zbavíme, do vody hodíme. Pán Boh s vami a zlo preč!“

Pani učiteľky nacvičením folklórneho pásma pripomenuli deťom ako kedysi naši predkovia odprevádzali zimu a vítali najkrajšie ročné obdobie - jar. Dakujeme pedagogickému kolektívu za nacvičenie folklórneho pásma, ktorým odovzdali kúsok ľudovej tradície nášmu najmladšiemu pokoleniu.

Rada školy pri MŠ
Cintorínska ul.

Máj, máj, máj zelený bez koreňov sadený...

Máj je najkrajší mesiac v roku, príroda je plná kvetov. Básnici o ňom básnia: „Je mesiac máj, je lásky čas“. Niektorí môžu namietť, že láska pôsobí na ľudí ako v máji, tak aj decembrovej plúšti či v augustovom opare. Hovorí sa, že všetko živé, čo prišlo na svet v máji, malo by sa úspešne vyvíjať. Mládť zvierat, predovšetkým jahňatá, húsatá či drobné kuriatka sú najvhodnejšie na

jim vyvoleným dievčatám a samozrejme spoločný máj ako dar mládenčov všetkým dospelým dievkam.

Už starí pamätníci spomínali, ako mládenci v predvečer tohoto mesiaca chodili na vozoch do hory či hájov zotínať brezy. Tie najkrajšie potom stavali svojim vyvoleným na znak lásky a samozrejme, že najväčšiu, najkrajšiu brezu postavili pred starý hosti-

dával hlasité povely na posúvanie rebríkov. Nakoniec vysokými rebríkmi a s hasičskými hákmi dostali mládenci máj do zvislej polohy, zasadení peň poriadne udupali, vypodložili aj kameňmi, aby máj stál rovno po celý májový mesiac. Všetci prítomní, mladí i starí, mali radosť z úspešného postavenia a potom pri hraní našej topolčianskej dychovky, ktorá už tradične pri stavaní mája hrávala, bola tancovačka pod májom. Bolo dojemné počúvať za krásnej májovej noci, ako sa niesli pôvabné tóny valčíkovej piesne „Bola noc krásna májová, mesiacik sa do nej nes, často si ja na to spomeniem, jak som v tvou náruč kles...“ a pri takýchto krásnych skladbách sa tancovalo až do polnoci. Takého nezabudnuteľného spomienky máme my, starší ľudia, na sadenie mája v minulosti. V posledných rokoch sa máj stavia pri kultúrnom dome, stavajú ho požiarnici pomocou požiarnického auta v predvečer 1. mája. Dievčatá tak ako v minulosti,

tak aj teraz navešajú farebné stuhly, a až potom ho dvíhajú pomocou mechanizmov a bezpečne upevnia. Dychová hudba Podhrušovan vyhráva krásne „ľudovky“, no zaužívaná tancovačka pod májom sa akosi vytratila. Spomínam si na veľkolepé slávnosti a sprievody v prvý máj, bolo to pekné, malo to svoju atmosféru, len keby to nemalo pečat totalitného režimu. V jadre týchto osláv samotná myšlienka bola veľmi vznešená - veď každý, a to hlavne jednoduchý človek žije z práce svojich rúk, takže súdržnosť pracujúceho ľudu je opodstatnená a celkom na mieste. Veď už pápež Lev XIII. odporučal robotníkom koncom 19. storočia organizovanie sa, aby si mohli lepšie hájiť svoje práva.

F. Beňuš

ďalší chov. Tiež deti narodené v tomto mesiaci mali by byť vraj šťastné. No pretože sú stromy obsypané bielymi kvetmi, ľudia narodení v máji, začínajú skoro šedivieť. Pre uzatváranie sobášov bol máj považovaný za najmenej vhodný mesiac z celého roka. Májová mladá zeleň najlepšie vyjadruje želanie poľnohospodárov týkajúce sa sily a dobrého rastu všetkého rastlinstva, a preto zvyky, pri ktorých mali rozhodujúcu úlohu rastliny dostali názov májenie. Pojem máj je celoeurópsky a používajú ho aj tie národy, ktoré neprevzali rímske názvy mesiacov. Máje sú známe už v stredoveku, Gréci, Rimania, Etruskovia ako aj ďalšie stredoveké národy dávali pred 1. májom na svoje domy a hospodárske budovy stromčeky ako ochranu pred chorobami a zlými duchmi vôbec. Ináč to nebolo ani u Slovanov. Stavanie májov bolo rozšírené na celom Slovensku. U nás stavali máje mládenci svo-

nec, čiže na naše námestie. Peň tradične očistili a korunu ozdobili farebnými stuhami. Máje dievkam stavali mládenci tajne - v noci. Každá dievka, ktorá mala frajera, zvedavo striehla pri okne, či jej milovaný máj postaví a keď sa tak stalo, tak potom milého aj s kamarátmi slušne pohostila. A keď v roku 1933 bola ukončená stavba Národného domu, namiesto brezy sa staval dievkam čo najvyšší smrek. Mládenci smrek očistili dohola a jeho vrcholec dievčatá ozdobili viazanicami farebných mašiel z krepového papiera. Obyčajne už potom tento máj sadievali regrúti, ktorí v tom roku rukovali. Ostatní ľudia prítomní pri tomto sadení mája so zatajeným dychom sledovali sadenie. Najprv nasmerovali peň smreku do vopred vykopanej jamy a potom rebríkmi najprv menšími začali máj dvíhať do výšky. Samozrejme, že ich pri tom „dirigoval“ starší skúsenejší človek, zväčša požiarnik, ktorý

Záverečný účet obce Na dvadsiatom druhom verejnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Topoľčiankach, ktoré sa konalo dňa 24. februára 2005 bol schválený záverečný účet obce za rok 2004 a celoročné hospodárenie obce bez výhrad. Pretože hospodárenie sa týka každého občana prinášame Vám najdôležitejšie časti záverečného účtu.

Príjmy (v tisícoch Sk) :	Účet číslo názov	skutočnosť
1.100	Daňové príjmy	8.056
2.200	Nedaňové príjmy	3.188
3.300	Granty a transfery	4.353
5.230	Kapitálové príjmy	1.102
Bilančný prevod (zostatok z 2003)		1.874
Príjem na školstvo zo štátu		14.096
Príjem celkom		32.669 tis. Sk

Príjmy spolu (bez školstva a bilančného prevodu za rok 2003) dosiahli sumu 16.699 tis. Sk. V porovnaní s rozpočtom 10.415 tis. Sk je to o 6.284 tis. Sk viac, predstavuje plnenie na 160 %.

K výraznému prekročeniu príjmov obce došlo v kapitolách:
Daňové príjmy: prekročenie rozpočtu o 1.416 tis. Sk
Nedaňové príjmy: prekročenie rozpočtu o 769 tis. Sk
Granty a transfery: prekročenie rozpočtu o 2.997 tis. Sk
Uver - kanalizácia: 1.101 tis. Sk

Výdavky: (v tisícoch Sk):
Účet číslo názov skutočnosť
01.1.1.6 časť Verejná správa 4.845 tis. SK
časť Rutinná údržba 245 tis. SK
časť Nájomné 1 tis. SK
časť Ostatné tovary a služby 936 tis. SK
časť Bežné transfery 28 tis. SK
01.1.2 Finančné a rozpočtové 1.111 tis. SK
03.2.0 Požiarna ochrana 120 tis. SK
04.1.2 Všeob.prac.oblasť (VPP) 255 tis. SK

04.4.3.1	Nové akcie (proj., st. dozor)	1.138 tis. Sk
04.4.3.2	Výstavba - sieť NN ul. Dlhov.	414 tis. Sk
04.5.1	Cestná doprava (údržba)	440 tis. Sk
05.1.0	Nakladanie s odpadmi	1.113 tis. Sk
05.2.0	Nakladanie s odpad. vodami	2.890 tis. Sk
06.4.0	Verejné osvetlenie	759 tis. Sk
08.1.0	Rekreačné služby. Šport	94 tis. Sk
08.2.0.3	Dom kultúry a služieb	353 tis. Sk
08.2.0.5	Knižnica	43 tis. Sk
08.2.0.9	Kino	205 tis. Sk
09.0.1	Kapitál. výdavky pre školu	293 tis. Sk
10.2.0.2	Sociálne služby - senióri	695 tis. Sk
10.4.0.3	Sociálne služby - rodiny	17 tis. Sk
Výdavky na školstvo (ZŠ + MŠ)		174.012 tis. Sk

Spoločný stavebný úrad 73 tis. Sk
Výdavky celkom 30.078 tis. Sk
Výdavky bez školstva a spoločnej stavebnej úradovne predstavujú 15.700 tis. Sk. Prekročenie výdavkov dosiahlo 5.285 tis. Sk. Vyššie čerpanie výdavkov umožnila priaznivá ekonomická situácia obce.

K výraznému prekročeniu došlo v kapitolách:
Rutinná a štandardná údržba o 160 tis. Sk (výpočtová technika, nábytok, Tatran). Ostatné tovary a služby o 562 tis. Sk (geo. plány, tlač novin, dohody). Nové akcie a nakladanie s odpadmi o 3.528 tis. Sk (kanalizácia ul. Mlynská). Cestná doprava o 140 tis. Sk (chodník pri Koprdomovom moste). Nakladanie s odpadmi o 188 tis. Sk. Verejné osvetlenie o 228 tis. Sk. Klubové zariadenia DKS o 228 tis. Sk. Sociálne služby - senióri o 193 tis. Sk (opatrovateľky, príspevok na stravu).
Zostatok finančných prostriedkov na úcte k 31.12.2004 bol 2.585 tis. Sk.
Záverečný účet obce predložil hlavný kontrolór Ing. Bartolomej Pavkov.

1. máj - zahájenie turistickej sezóny 2005

Obecný úrad Topoľčianky Vás všetkých pozýva na „Zahájenie turistickej sezóny 2005“ a „Deň otvorených dverí“ v Národnom žrebčine v Topoľčiankach.

O Vašu zábavu a dobrú náladu sa postarajú od 11.30 hod. v centre obce súbory: country skupina TRAMP SONG, folklórny súbor TOPOLNICA, dychová hudba PODHRUŠOVAN, detský spevácky súbor KATARÍNKA, mládežnícky dychový orchester TOPOLANČEK, speváci ROBO KAZÍK, hudobná skupina VV BAND. Navštívte NÁRODOPISNÉ MÚZEUM v Topoľčiankach v čase od 13.00 - 18.00 hod. a MÚZEUM CHOVU KONÍ.

Máte možnosť občerstviť sa v stánkoch jednotlivých podnikov Topoľčanok, ktorými sú Lesy OZ Topoľčianky, Vinárske závody Topoľčianky, Globalprogres - šampiňonáreň Topoľčianky, či zakúpiť si ich produkty. Súčasťou podujatia je aj výstava ručných prác „Jar ako vyšíť...“ **Prajeme Vám príjemný deň a peknú zábavu!**

Z internetu

Na internetovej stránke www.topolcianky.sk máme už niekoľko vydaní Naše Topolčianky a sú čítané aj ďaleko vo svete. Prinášame znenie textu z diskusnej stránky v plnom znení bez úpravy.

Dobry den prajem.Velmi cloveka potesi ked i spoza oceanu moze nahliadnut do rodnej obce.Noviny su dobrým citaním.Pomerne obsirne su zamerala na kulturu ako i na školstvo.Bolo by celkom k dobru veci keby informovali i sportovom dianí v nasej obci.

Mame predsa nadherny stadion a muzstva vsetkych vekovych kategorii.Urcite by bolo zaujimave aspon v skratke opisat jednotlivé zápasy,prípadne výsledky no zaroven na spestrenie by mozno bolo zabavne aj uverejnit nejakie tie pozapasove rozhovory ci uz s trenerom ,alebo i povedzme s niekorych z hracov. Mozno by to pomohlo zvyisit i popularitu futbalu v obci...mozno i popularitu casopisu.

A potom co tak zaradit do casopisu i nejaku tu reklamu (v obci este stale chvalabohu mame

Ako sme s predškôlkami riešili nedostatok vody

22. marca, na Svetový deň vody, sme s deťmi Materskej školy SNP č. 3 vytvorili situáciu nedostatku vody v našej obci.

Z vodovodných kohútikov prestala tiecť voda, nemáme sa čoho napiť, čím sa umyť, pani kuchárka nemôže variť, pani upratovačka umývať. Taký istý problém máme aj doma. Čo teraz?

"Použili by sme vodu z potoka, ktorý tečie hneď vedľa našej materskej školy," navrhli deti. Lenže voda v potoku je znečistená a tiež jej neustále ubúda. "Tak kúpime v obchode", navrhli ďalšie riešenie. Práve vypredali všetku stovovú vodu. Spoločne sme prišli na nápad: "Vykopeme studňu." Deti kopalí, vrtali, obkladali studňu tehľami. Keď už bola dosť hlboká, počuli sme šum vody a tak sme s pomocou vedra a lana nabrali prvé kvapky vody. Vodu bolo potrebné dopraviť do domov aj do rybníka, kde na vodu čakali rybky, kačky a labute. Jedna skupina detí vozila potrubie, druhá ho montovala a prívod vody bol hotový. Deti od prevkapania zabudli zatvoriť ústa, keď potrubím do rybníka naozaj tiekla voda. Tešili sa nielen obyvatelia rybníka, ale aj deti. Bez vody by vyschli rastliny, zahynuli živočíchy, ale aj ľudia. Samé deti skonštatovali, že vodu si musíme šetriť a chrániť, aby nám nikdy nechýbala a bola čistá.

Aj takto vytvárame kladný vzťah k prírode. V najbližšom období nás čaká návšteva skleníka a vychádzka do lesa.

Mgr. Mária Kuklová

niekoľko fungujúcich firiem s ktorými by spolupráca nebola určite na škodu) takýmto spôsobom získať peniaze na rozšírenie jeho obľahového zamerania?Spravít ho este pestrejšim a zaujímavejším. Kedže vychádza raz za dva mesiace ..ak sa nemylim nedokáže prilis aktualne zachytiť diane v obci.

Vela mladých ľudí z Topolčianok je vo svete, a verte mi ze vsetkych nas zaujima co sa tam doma deje...kto sa ozenil,kto sa vydal,kde aka nova pracovna príležitosť vznikla,kde sa aký byt ci dom uvolnil alebo je na predaj,ko predava aký pozemok ci kto aký tovar. Mozno sa to zda niekomu smiesne ale verte mi ze priateľov mozno získať i uverejnením inzerátu v rubrike "darujem".Vela mladých rodín by určite prijalo bycikel.kosacku ci steniatko.

Mozno by tam mohla byť akasi inzeratova stránka s mnohými rubrikami .Celkom určite by to trosku rozhybalo tu nasu krasnu dedinku,pretoze iked nas tam nie je tak vela itak kazdy kazdeho nepozna...takze nie vzdy sa kazdy vsetko dozvie nacas rep.nedozvie sa to co by chcel...nato su predsa inzeraty! aby sme nieco predali darovali kupili ci nasli nejaku tu pomoc prípadne radu. Preto si nepomocť.Mysim ze by to fungovalo

Napokon i tie inzeraty by snad nieco zarobili co by umožnilo znova zvyisit kvalitu casopisu.

Dalej ma napada...Vela mladých by si mozno radi precitalo i nejakie tie príbehy z minulosti,po-

vedzme z obdobia vojny ci povojnového obdobia,tak ako mozno i vela mladých by mozno rado poslalo nejaku tu peknu fotku z potuliek svetom. Napr. ja som pracoval v zapadnutej dedinke zvané Lakeville 30 mil(48 mil) od 380 tisícového Minneapolisu. Pestoval som tam kvety (muskaty petunky-presne take ako tie nase „Slovenske“) no a hned vedla bola firma ktora pestovala vianocne stromky (10 Ha). Pan Revak-majitel mal predkov slovakov-taze hned pod americkou zastavou na zrdi vysela Slovenska. Neverili by ste ako cloveka, tak dakeko od domova dokaze potesit, ked rano odhmie zaves a 200 metrov za oknom sa na zrdi do okolia tyci rodna zastava.

Taka fotka by mozno niekoho pobavila.Samozrejme ze len s kratkym komentárom prípadne prekladom amerických textov...ci par viet na vysvetlenie.Nic horibilne a uz vobec nie velky priestor venovany jednej osobe ci udalosti.Skratka rozmanite zabavne avsak pekne vsetko zaradene v rubrikach. Dakujem Vam ak ste sa prepracovali az nakoniec tak za Vas cas ako i za Vasu trpezlivost.

Ing. Karol Kovac ml.

V nadväznosti na hore uvedené doporučenia vyzývame ochotných športovo založených spoluobčanov na stálu spoluprácu v oblasti športového diania v našej obci. Prihlásiť sa môžete v miestnej knižnici kedykoľvek.

**Ing. Kazík Roman
vedúci redaktor**

Rozpoviem Ti rozprávku

Rozprávky je stará, ako ľudstvo samo. Spočiatku si ľudia rozprávky len rozprávali počas dlhých jesenných a zimných večerov, pri tkaní, pradení. A tak sa rozprávky tradovali z generácie na generáciu, zo starých otcov na synov, vnukov, pravnukov. Toto bohatstvo minulosti sa podujal zozbierať a vydať knižne - známy zberateľ rozprávok - Pavol Dobšínský. Tento rok si pripomína 177. výročie jeho narodenia. Pri tejto príležitosti Obecný úrad Topolčianky usporiadal v Dome kultúry a služieb ďalší ročník súťaže v umeleckom prednese slovenskej ľudovej rozprávky „Rozpoviem Ti rozprávku“. Súťaž bola určená žiakom 5. ročníkov a zúčastnili sa jej tri základné školy: Topolčianky, Skýčov a Jedľové Kostolány. Na prvom mieste sa umiestnila **Katarína Pružinská - ZŠ Topolčianky**, 2. miesto obsadila **Beáta Pyltlová - ZŠ J.Kostoľany**, 3. miesto patrilo **Dávidovi Halászovi - ZŠ Topolčianky**. Cenu **MO Matice slovenskej** získala **Eva Géciová - ZŠ Topolčianky**. Víhercom srdečne blahozeláme.

- Orolínová-

Burza kníh a časopisov

V nedeľu 1. mája 2005 od 12.00 hod. sa uskutoční už tradičná burza kníh a časopisov. Prosíme Vás touto cestou, pokiaľ sa nájdú vo Vašich domácnostiach knihy a časopisy, ktorých by ste sa dokázali zrieknuť alebo by dokonca mohli skončiť aj v zbere papiera, prineste nám ich do knižnice poprípade sa ozvite na tel. 6301263, zabezpečíme aj odvoz. Odmenou Vám bude dobrý pocit, že ste niekoho potešili dobrou a lacnou knihou a zisk z tohto podujatia bude určený na nákup nových kníh do knižnice v Topolčiankach. Vopred Vám srdečne ďakujeme!

pracovníčky Obcej knižnice Topolčianky

Svätý Florián - patrón hasičov

V kalendári sa začiatkom mája nachádza dnes nie veľmi rozšírené meno FLORIÁN. Mnohí, najmä mladší ani netušia, že toto meno nosí i patrón hasičov - svätý Florián. Jeho socha, alebo aspoň obraz zdobí každú hasičskú zbrojnicu alebo hasičský dom. Je odedý v uniforme rímskeho vojaka a z putne, ktorú drží v pravej ruke leje vodu na horiaci dom. Voda, ktorá je nositeľkou života však jemu život vzala. V minulom roku sme si pripomenuli 1700 rokov od jeho umučenia a potupnej

smrti. Bolo to v roku 304, keď rímsky krutovládca vydal nariadenie o prenasledovaní kresťanov. V snahe zastaviť aspoň načas honbu na ostatných kresťanov sa sám prihlásil u miestodržiteľa, označil sa za kresťana. Nádej sa, že ako bývalý dôstojník rímskej vlády oslabí krutosť prenasledovania. Sľubmi i hrozbami ho nútili vzdať sa viery. Keď vyhlásil, že ako vojak poslúchal a aj bude poslúchať, ale pokiaľ ide o vieru v Krista, tam si rozkazovať nedá, nasledovalo týranie. Kruté muče-

nie sa striedalo s bičovaním niekoľko dní. Keď nedokázali zlomiť jeho presvedčenie, priviazali mu na krk ťažký kameň a hodili ho do rieky Enns. A keďže to bola voda, ktorá udušila jeho život, ľud ho od začiatku nazýval ako ochrancu proti ohňu. I tento rok si uctíme pamiatku patróna „Dňom otvorených dverí“. V stredu, 4. mája 2005 bude hasičský dom otvorený pre širokú verejnosť od 8.00 hod. do 12.00 hod. Kto má záujem prezrieť si hasičskú techniku, poháre, diplomy za umiestnenia v súťažiach, je srdečne vítaný!

**Jaroslav Ondruška
predseda DHZ**

Futbalový Tatran v prebiehajúcej sezóne

Jarná časť futbalových súťaží ročníka 2004-2005 sa rozbehla. Skončila sa príprava, halová sezóna a hra na ťažkých terénoch. Príprava prebiehala takmer podľa príprav trénerov. Výkony naznačili možnosti našich družstiev. Slubný štart naznačil aj smerovanie k záchrane družstiev dospeľých (1.tr. MO NR-SA-ZM) i staršieho dorastu (IV.liga). Družstvo starších žiakov tradične bojuje o popredné umiestnenie v Majstrovstvách kraja SK „J“. Tatran vytvára také podmienky, aby hráči všetkých vekových kategórií mali možnosť nerušenej prípravy, mali k dispozícii dobrú hraciu plochu, kvalitného trénera, oblečenie a pod. Avšak so záujmom mládeže o šport je to čoraz horšie. Má silných konkurentov - počítače, pohostinské zariadenia atď. Pred 10-15 rokmi sme boli šťastní, keď v našich družstvách nastupovali 2-3 „domáci hráči“. Kvalitnou prácou s mládežou sme dosiahli, že väčšina hráčov je v súčasnosti z Topoľčianok. Preto nás mrzí, že sa to neprejavuje zvýšenou účasťou domácich divákov na zápasoch. Stojí za zamyslenie, že mnohí rodičia nedokážu prísť a povzbudiť svoje ratoľestí tak, ako je to u našich súperov. Náš oddiel je jedným z mála klubov, ktoré nepožadujú finančné príspevky od rodičov za športovanie detí. Trávenie času mládeže na športoviskách je ur-

čite vhodnejšie ako túlanie sa po pohostinských zariadeniach. Po odohraných troch kolách jarnej časti môžeme aj naďalej zavidiť mnohým našim súperom ich fanúšikov. Je ich omnoho viac a dokážu oceniť snahu, bojovnosť a nasadenie svojich. Na našom štadióne sa preferujú väčšinou kritické vyjadrenia a urážky hráčov a funkcionárov, ktorí sa aj na-

priek ťažkým podmienkam snažia udržať futbal a šport v obci pri živote. Mali by sme si uvedomiť, že futbalové zápasy sú jednou z mála príležitostí, kde sa spoluobčania môžu stretnúť a zabaviť. Verím, že si znovu nájdete cestu za športom a hráčom sa dostane fanúšikovská podpora: „TATRAN DO TOHO!“

Marián Valovič

P O Z V Á N K A

OBEC
TOPOĽČIANKY

TRADIČNÝ KLUB
odborná odbočka

Krajské
osvetové
stredisko
NITRA

Srdečne pozývajú
na vernisáž výstavy

JAR AKO VYŠITÁ...
Prehliadka tradičnej ľudovej tvorivosti

VŠIVANIE - KROJOVANÉ BÁBKY - ČEPCE - KRASLICE - KORBÁČE - PERNÍKY A KOLÁČE - ARANŽOVANIE KVETÍN

Dňa 29. apríla 2005 o 15.00 hod.
Dom kultúry a služieb Topoľčianky

Beh oslobodenia

Sobota, 2. apríla 2005, patrila už tradičnému podujatiu našej obce. V tento deň sa v miestnom parku konal 31. ročník Behu oslobodenia Topoľčianok, kde sa na stabilných tratiach stretli súťažiaci všetkých vekových kategórií od najmenších - deti predškolského veku (24), žiakov ZŠ (71) až po dospelých (65 v kategóriách dorastenci, ženy, muži). Popri športovom zápelení si prítomní diváci i účastníci behu pripomenuli oslobodenie Topoľčianok kladením vencov k pomníkom padlých v centre našej obce. Za pekného počasia sme sa rekordom nedočkali, víťaz hlavnej kategórie mužov zaoštal za traťovým rekordom 4 min. 10 sek. Víťazi jednotlivých kategórií boli odmenení diplomami a vecnými cenami, za čo patrí podakovanie všetkým sponzorom tejto akcie. A čo dodať na záver? Snáď len toľko, že nezaujímam dospelých o akúkoľvek športovú, príp. inú akciu v našej obci je batateľný a z roka na rok výraznejší. Ešte že máme tých najmenších nadšencov, ktorí zápolili v hojnom počte a snáď sú zárukou športového diania v našej obci. -red-

Z výsledkov: **Muži:** 1. Moravec J. ŠKP Skalica 41:28; 2. Lenhardt E. ASK Lučenec 44:04. **Ženy:** 1. Hudáková J. Trenčín 57:51, 2. Kamenská I. AK Tlmače 01:00:10.

AUTHOR Panda maratón

ŠK Panda Topoľčianky v spolupráci s Obecným úradom a svojimi partnermi uporiada 4. ročník cyklomaratónu. Po predchádzajúcich úspešných ročníkoch usporiadatelia očakávajú cez 400 pretekárov z celého Slovenska. Dá sa predpokladať, že sa na pretekoch objavia aj zahraniční účastníci, tak ako v minulých ročníkoch. Preteky sa budú konať 14. mája, s centrom na štadióne Tatrana Topoľčianok. Štart pretekov na dlhej trati je o 9.30 h a na krátkej trati je o 10.00 h. Tento maratón je zaradený do Slovenského pohára maratónov. Záujmavosťou je, že každý účastník obdrží pamätné tričko a upomienkové predmety od partnerov. Tohtoročnou novinkou je Panda bike adventure. Sú to jednoetapové bodovacie preteky dvojíc na horskom bicykli s mapou. Trasu si vyberá dvojica sama podľa svojich predstáv a možností. Úlohou dvojice je zozbierať čo najväčší počet kontrolných stanovišť. Tieto preteky sú zaujímavé aj preto, že nezáleží len od fyzickej kondície, ale záleží aj od orientácii v teréne.

Prehľad počasia

Zima bola v tomto roku netypická. Prvá polovica januára bola bez snehu. Prvý sneh napadol 18. januára a súvislá pokrývka snehu vydržala až do polovice marca a zvyšky snehu do Veľkej noci. Najnižšie klesala ortuť teplomera koncom januára (-14 °C), v prvej dekáde februára (-17 °C) a v prvých dňoch marca tiež na -17 °C.

Priemerné mesačné teploty vodné zrážky: január - 0,6 °C, 69,6 mm; február - 3,2 °C, 71,3 mm; marec + 2,1 °C, 8,4 mm.

M. Šabík

Nové knihy v knižnici:

Stroud, J. - Amulet zo Samarkandu
Marchettová, M. - Jedného dňa utečiem
Funkeová, C. - Dračí jazdec
Freud, P. - Laura a pečať Siedmich mesiacov
Le Guinová, U. - Hrobky Atvanu
Willettová, M. - Zátoka nádejí
Willettová, M. - Týždeň v zime
Brown, S. - Vstupenka do neba
Vilikovský, P. - Čarovný papagáj a iné gýče
Cartlandová, B. - Láska, páni, kurtizány
Christofferson, A. - Klinické testy
Brown, S. - Ráno s Rileyom
Roberts, N. - trilógia - Odvaha snívať, Len vydrž snívať, Už môžeš snívať
Roberts, N. - Kathy, bojím sa o teba
Brown, S. - Závisť
Nagyová, D. - Džerengová, P. - Chcem len tvoje dobro
Deaver, J. - Diabla slza
Hammondová, B. - Dievčenské roky veľkých cisárovien
Perviš, J. - Kráľovné renesancie
Manfredi, V. M. - Chiméra
Maxell, A. - Stimul
Coelho, P. - Veronika sa rozhodla zomrieť
Brown, D. - Bod klamu

Akcie Národného žrebčína

1. 5. - Deň otvorených dverí
12.6. - Dostihy
2.-3. 7. - Parkúr - Cena Národného žrebčína Topoľčianky
8.-10. 7. - Drezúra CDI, M- SR
10. 7. - Dostihy
7. 8. - Dostihy
13. - 14. 8. - Medzinárodný šampionát huculských koní
19. - 21. 8. - CAI - B - Medzinárodné záprahové preteky
27. - 28. 8. - Vytrvalostné preteky, SVP - voltíž
10. - 11. 9. - Národná výstava arabských koní
23. - 25. 9. - Drezúra „CHALLENGE CUP“
2. 10. - Dostihy
22. 10. - Hubertus
29. 12. - Tradičný deň otvorených dverí

Nahliadli sme do matriky

Narodili sa:

EMA Belicová, Hlavná 287
Gabriela Laktišová, Hlavná 67

Opustili nás:

Mária Laktišová, Hlavná 81, 93 r.
Štefan Solár, Športová 9 - 77 r.
Jozef Bába, Hlavná 153 - 73 r.
Emil Hostovecký, Mlynská 41 - 72 r.
Michal Tinák, Pod Hájom 16 - 21 r.

Program kina Národný dom

Máj

1. - NE - 15.00, 19.00 - **Roboti** - animovaná komédia
7.-8. SO-NE 19.00 - **Svet zajtrajška** - výpravná retro sci-fi
14.-15. SO-NE 19.00 h **Vzbura vo väznici Carandiru** - jediná vec je dôležitejšia ako sloboda: prežiť!
21.-22. SO-NE 17.00, 19.00 **Cesta okolo sveta za 80 dní** - film natočený podľa románu Julesa Verna
28.-29. SO-NE 19.00 h **Letec** - dráma o života slávneho letca, režiséra a dobrodruha

Jún

4.-5. SO-NE 19.00 h **Team America** - akčný bábkový film
11.-12. SO-NE 19.00 h **Po západe slnka** - akčná komédia o podarenom zlodejovi diamantov
18.-19. SO-NE 19.00 h **Blade Trinity** - akčný thriller o upíroch
25.-26. SO-NE 19.00 h **Kráľovstvo nebies** - historický veľkofilm z čias krížackých vojen